

Mirtis ir atgimimas

Šaltinis: [Flickr](#)

„Netrukus realiai išgyvenau savo pagrindinio personažo skausmą. Skausmą netekus svarbiausio žmogaus gyvenime – mamos“

Vieną 1990-ųjų savaitgalį Joanne iš Londono atvyko pasisvečiuoti į Mančesterio miestelį, kur gyveno jos vaikinai. Pora ieškojo buto, kuriame galėtų apsigyventi kartu. Keletą dienų praleidusi pas draugą, mergina įsėdo į traukinį ir patraukė sostinės link. „Pamenu, sėdėjau traukiny užsisvajojusi. Mintys buvo visiškai nesusijusios su rašymu, ir staiga lyg iš niekur nieko išvydau berniuką, – apie Hario Poterio „gimimą“ pasakojo Rowling. – Jis buvo tamsiaplaukis, su apvaliais akinukais, turėjo randą ant kaktos ir atrodė kiek nedrąsus. Mačiau jį labai aiškiai. Visi atplaukiantys vaizdiniai buvo tokie tikroviški: mokytojai, vaiduokliai, mokykla ir kiti personažai. Pirmą kartą gyvenime būsimos knygos idėja mane taip sujaudino!“

Joanne pradėjo ieškoti tušinuko rankinėje, bet nerado. Nebuvo net juodo akių pieštuko, kurį būtų galėjusi panaudoti kaip rašymo priemonę. Keturias valandas ji sėdėjo vėluojančiame traukinyje ir galvojo apie visas knygos detales, o jos vis plaukė ir plaukė į jos mintis. „Nemoku paaiškinti manė užplūdusio jausmo. Tai galėtų suprasti tik rašytojai, – teigė Rowling dokumentiniame filme „Harry Potter and me“. – Jaučiausi lyg sutikusi nuostabų žmogų, jį pamilusi, ir dabar su juo laukia puiki ateitis. Grįžusi į Londoną iš karto sėdau prie stalo ir

pradėjau rašyti. Taip jau rašau apie dešimt metų. Pavadinčiau tai neblogais santykiais!“¹

Tais pat 1990-aisiais šv. Kalėdas ir Naujuosius metus Rowling nusprendė praleisti su vaikino šeima. „Pamenu, pirmą kartą gyvenime sutikau Kalėdas ne su tėvais, o su draugu, – 2006-aisiais pasakojo Joanne interviu *telegraph.co.uk* portalui. – Norėjau atsigulti anksčiau, bet prisėdau rašyti apie Harį Poterį.“²

Naujųjų rytą apie septintą valandą Joanne pažadino skambutis. Skambino tėvas. „Dar prieš jam pradėdant kalbėti žinojau, ką nori pasakyti“, – prisiminė liūdniausią akimirką gyvenime Rowling. Tėvas pranešė, kad naktį mirė jos mama. Jai tebuvo 45-eri. Ir tai įvyko, kai Joanne palinkusi prie rankraščio, rašė knygą, – mama mirė panašiu metu, kai buvo kuriamas pagrindinis personažas – jaunasis burtininkas Haris Poteris.

„Bėgau laiptais žemyn, o galvoje užė baltas triukšmas. Negalėjau suvokti, kad mama mirė, – dalijosi tragiško ryto atsiminimais. – Man buvo neigimo stadija, buvau visiškai palūžusi. Pamenu, važiuodama namų link mažčiau: „Apsimesk, jog nieko neįvyko“. Tuo metu tai buvo vienintelis būdas išverti likusias dešimt minučių.“³

Apie Harį Poterį Joanne pradėjo rašyti likus pusmečiui iki motinos mirties. Tada trumpai, be jokių detalių, aprašė jo tėvų mirtį. Netrukus ji realiai išgyveno skausmą, kurį buvo patyręs pagrindinis personažas. Skausmą netekus svarbiausio žmogaus gyvenime – mamos. Knygoje yra epizodas, kai Haris kalbasi su tėvais per stebuklingą veidrodį ir prašo duoti dar penkias minutes pabūti su jais. To norėjo ir pati rašytoja, „Aš svajodavau, kad man kas duotų bent penkias minutes pabūti su mama, nors žinojau, kad tų penkių minučių neužtektų ir norėčiau dar penkių...“⁴ Joanne įsivaizduodavo, kaip per kelias minutes papasakoja mamai apie anūkę Jessicą ir, žinoma, apie Harį Poterį. „Aš labai gailiuosi, kad niekada taip ir nepasakiau jai apie knygą, – kalbėjo Rowling vienoje pokalbių laidoje. – Tačiau keisčiausia, kad jei mano mama nebūtų mirusi, visos Hario Poterio knygos nebūtų tokios, kokios yra dabar.“⁵ Po mamos mirties jos kuriama istorija tapo tamsesnė ir niūresnė. Mirties persmelktas kas antras knygos puslapis. Pasakojimas prasideda Hario tėvų mirtimi, o pagrindinė priežastis, dėl ko baisusis Voldemortas žudo nekaltuosius, yra jo baimė mirti.

¹ J. K. Rowling - Harry Potter and Me (BBC, 2001) [žiūrėta 2019-05-08]. Prieiga per internetą:

<https://www.youtube.com/watch?v=SrJiAG8GmnQ>

² Greig, G. (2006). The Telegraph. *'There would be so much to tell her...'* [žiūrėta 2019-05-08]. Prieiga per internetą: <https://www.telegraph.co.uk/news/uknews/1507438/There-would-be-so-much-to-tell-her...html>

³ Greig, G. (2006). The Telegraph. *'There would be so much to tell her...'* [žiūrėta 2019-05-08]. Prieiga per internetą: <https://www.telegraph.co.uk/news/uknews/1507438/There-would-be-so-much-to-tell-her...html>

⁴ J. K. Rowling - Harry Potter and Me (BBC, 2001) [žiūrėta 2019-05-08]. Prieiga per internetą:

<https://www.youtube.com/watch?v=SrJiAG8GmnQ>

⁵ Oprah & JK Rowling in Scotland. (2015). [žiūrėta 2019-05-08]. Prieiga per internetą:

<https://www.youtube.com/watch?v=gTotbiUjLxw&t=1s>

Tiesą pasakius, jei Joanne'os mama nebūtų mirusi, šių knygų turbūt net nebūtų. Taigi gyvenimas kartais pateikia didelius išbandymus, kurie tuo metu atrodo neįveikiami. Šiandien, žvelgdama į visa tai, kas nutiko, Joanne stebisi, kiek visko jai teko išverti.

Rowling graužia save ir dėl to, kad taip ir nepamatė mamos paskutinį kartą: „Labai gailiuosi, kad paklausiau tėvo ir jos nepamačiau. Man nesvarbu, kaip ji atrodė, žinau, kad man būtų pasidarę lengviau. Tikiu, jog tiesa, kad ir kokia būtų, visada lengviau išgyvenama nei melas ar iliuzija. Tai, atėjo iš asmeninės patirties ir atsispindi visose Hario Poterio knygose.“⁶ Rowling mamos mirtis buvo prasminga. Iš šios skaudžios patirties rašytoja, malšindama savo skausmą, pasiekė ir išgyvenančių panašų skausmą skaitytojų širdis.

⁶ J. K. Rowling - A Year in the Life (ITV, 2007) – HD. [žiūrėta 2019-05-08]. Prieiga per internetą: <https://www.youtube.com/watch?v=Ij97LWo0I7s>